UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ!

MŪSŲ SĄJŪDIS ŽINIOS

LIETUVOS PERSITVARKYMO SĄJŪDŽIO TAURAGĖS RAJONO TARYBOS DVISAVAITINIS LEIDINYS

Laikraštis eina nuo 1989 metų vasario 15 d.

1990 m. sausio 18 d. Nr. 1 (15).

RINKIMAI RINKIMAI RINKIMAI RINKIMAI RINKIMAI RINKIMAI RINKIMAI RINKIMAI RINKIMAI RINKIMAI

ŠIANDIEN MŪSŲ LŪPOSE DU ŽODŽIAI:

LAISVĖ IR NEPRIKLAUSOMYBĖ

TAI YRA MŪSŲ DVASINIS SUKILIMAS. ŽINOMA, ŠIMTAMILIJONINĖJE IMPERIJOJE MŪSŲ NEDAUG. BET PRIEŠ MŪSŲ SUKILIMĄ GINKLO NĖRA. NES NEGALIMA SUNAIKINTI ŽMOGAUS DVASIOS .

Justinas MARCINKEVIČIUS

(Iš kalbos, pasakytos mitinge Vilniuje, Katedros aikštėje, 1990 m. sausio 11 d.)

LAISVĖ ir NEPRIKLAUSOMYBĖ — šie du žodžiai būsimiems Tauragės rajono atstovams aukščiausioje Lietuvos valdžioje bus pagrindinis mūsų įteiktas mandatas.

Šių metų sausio 8 d. išplėstiniame LPS rajono tarybos posėdyje galutinai apsisprendėme, kuriuos du kandidatus rinkiminėje kovoje remsime. Dauguma tarybos narių pritarė tikinčiųjų bendruomenės atstovo Petro Jokubausko siūlomai Jono ŠEPUČIO ir socialdemokratų partijos atstovo Donato Simaičio siūlomai Albino JANUŠKOS kandidatūroms.

LPS rajono taryba šiuos žmones iškėlė kandidatais į Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą.

Kviečiame visus Sąjūdžiui pritariančius piliečius, visuomeninius judėjimus ir organizacijas vienytis, remiant Joną ŠEPUTĮ, Jono, ir Albiną JANUŠKĄ, Petro, artėjančiuose rinkimuose! Kartu raginame būti tolerantiškais, korektiškais ir gerbti visus įregistruotus kandidatus.

LPS rajono tarybos vardu redaktorius Julius RAGELSKIS

Albinas JANUŠKA, Petro

Gimė 1960 m. Tauragės rajone, Sarapiniškių kaime. Iki 1976 m. mokėsi Tauragės I-oje vid. mokykloje. 1976 m. įstojo į Vilniaus valstybinį universitetą, o nuo 1980 m. — į Leningrado valstybinį universitetą. 1983 m. baigė Leningrado universiteto genetikos katedrą. Nuo 1983 m. dirba Vilniuje MGS „Fermentas" moksliniu darbuotoju. Nuo 1985 m. dėsto Vilniaus universitete gamtos fakultete, dirba dėstytoju - valandininku.

- Sąjūdžio darbo bendrijos „Labora" tarybos pirmininkas
- Sąjūdžio Vilniaus tarybos narys
- Sąjūdžio Vilniaus tarybos atstovas Vilniaus m. Vykdomojo komiteto imigracinėje komisijoje
- Sąjūdžio Seimo narys
- Sąjūdžio Seimo socialinės komisijos pirmininkas
- Profsąjungų Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys
- Lietuvis
- Lietuvos socialdemokratų partijos narys, vienas iš partijos pirmininko pavaduotojų
- Vedęs
- Žmona Rasa
- Vaikai: Mindaugas, Vaidotas.

Jonas ŠEPUTIS, Jono

Gimė 1947 m. Tauragėje, baigė II-osios vidurinės mokyklos 8 klases, 1962—1964 m. mokėsi Klaipėdos profesinėje technikos mokykloje, įsigijo tinkuotojo-dažytojo specialybę ir įsidarbino Tauragės statybos valdyboje tinkuotoju. Vėliau išrinktas brigadininku. Tuo pat metu lankė Tauragės vidurinę vakarinę mokyklą. 1967 m. įsigijo vidurinį išsilavinimą ir tais pat metais įstojo į KPI, pramoninės statybos specialybę. Inžinieriaus - statybininko diplomą gavo 1973 m. ir pradėjo dirbti Tauragės statybos valdyboje meistru, po to — darbų vykdytoju, vėliau — vyr. darbų vykdytoju. Nuo 1977 m. vyr. inžinierius.

- Pirmosios rajono Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys, Sąjūdžio rajono tarybos narys
- Nuo šių metų — rajono Sąjūdžio tarybos pirmininkas
- Lietuvis
- Nepartinis
- Tikintis
- Katalikas
- Vedęs
- Žmona Vidutė
- Vaikai: Sigutė, Evelina, Egidija, Žydrūnas, Loreta, Rasa, Česlovas, Daiva, Virginijus.

Kam skambini, varpe?

Lietuvoje pavasaris. Atgimimo pavasaris. Tirpsta tylėjimo sniegas, vis labiau atverdamas ir apnuogindamas negyjančias tautos dvasios ir kūno žaizdas. Svetima totalitarinė ideologija, grubiu prievartos batu sutrypusi tautos valstybingumą, išpurvino ir sudarkė mūsų sielas.

Aš mačiau, kaip pikti, įtūžę net apsikoliodami žmonės stumdė vienas kitą nutįsusioje eilėje dėl kavos indelio, lyg nuo jo priklausytų gyvybė ar mirtis.

Tai matyti buvo baisu.

Ar mūsų mažai išbarsčiusių savo kaulelius viso pasaulio kampeliuose? Ar mūsų tiek daug gyvųjų?..

Ar dar teberusena mumyse Kudirkos, Maironio dvasia? Ar esame pasiruošę ištiesti pagalbos ranką žmogui? Ar susirinksime savo kūdikius, išbarstytus per vaikų namus? Ar dar tebegyvas mumyse laisvės troškimas?

... Tylų vakarą Jūros upe nuplaukia varpo garsai.

— Kam skambini, varpe? Ar žmogui, palaidojusiam savyje Dievą, ar žmogui, Jį skelbiančiam darbais ir meile? — klausiu.

Ir girdžiu atsaką:

— Žmogui, kuriame atbunda Dievas.

Tad skambėk, varpe, skambėk! Laimink savo skambesiu einančius pasitikti Laisvės ryto aušros...

Raimundas MERKELIS

„MANO ĮPĖDINI, TEGUL TAVO SŪNŪS(...) LAIKU IŠMOKSTA GERAI LIETUVIŠKAI"

(K. DONELAIČIO įrašas metrikų knygoje 1749 m.)

Šitaip pradėjo savo poemą „Donelaitis" Justinas Marcinkevičius. Šį kūrinį poetas parašė 1963-iaisiais, lemtingais sau ir Lietuvai, sugrįžtančio įšalo metais.

Neatsifiktinai ir šią, ir kitas poemas prisiminiau, kalbėdamas su mylimu poetu jo išrinkimo delegatu nuo mūsų rajono į XX-ąjį LKP suvažiavimą proga. Pateikiu ilgame ir nuoširdžiame pokalbyje išsakytų svarbiausių minčių santrauką.

Šis metas labai sudėtingas, prisodrintas didžiulės reikšmės įvykių, verčiančių apsispręsti. Tai mūsų Aukščiausiosios tarybos sprendimai, plečiantys Lietuvos valstybinį savarankiškumą, ir grėsmingi TSRS Aukščiausiosios tarybos įstatymų projektai (bendravalstybinės rusų kalbos, pilietybės, konstitucinės priežiūros...). Priimtas ekonominio savarankiškumo įstatymas kai kuriais aspektais mums taipogi pavojingas. Jis teikia savarankiškumą, bet kartu ir riboja jį. Kiek iš jo pasiimsime — tiek ir turėsime. Kiekviena diena bus kova ir darbas, realizuojant jį. Ar įpulsime į šiame įstatyme užmaskuotas vilkduobes, ar ne, priklausys nuo mūsų pačių — mūsų išminties, ryžto, atkaklumo.

Už LKP savarankiškumą pasisakau be jokių išlygų. Partija turi pasitarnauti tautos nepriklausomybės siekimui. Kiek partija tam pasiryš, tiek ir bus Lietuvos žmonių vertinama.

Įstojau į partiją 1957-aisiais, taip vadinamais atlydžio metais. Tada prasidėję įvykiai buvo įspūdingi, kažkuo susišaukiantys su šiandieniniais. Pradėti skelbti iki tol uždrausti kūriniai, iš tremties ėmė grįžti menininkai, Vilnius tapo europinio lygio šalies kultūros centru, meno oaze. Čia važinėjo žymiausi to meto šviesuoliai, pažangiausi kūrėjai iš visos Sąjungos. Mes, tos kartos jaunieji Lietuvos inteligentai, supratome, kad atėjo metas viską imti į savo rankas. Tai padaryti tebuvo galima įeinant į partinę valdymo struktūrą. Tuo metu kito kelio gyvenimui keisti nebuvo.

Atmenu, kaip man, jaunam poetui, priimtam į Lenino premijos skyrimo komisijos narius Maskvoje, tuometinis komisijos pirmininkas N. Tichonovas pavedė pristatyti konkursui A. Solženycino knygą „Viena Ivano Denisovičiaus diena". Nors ir buvo aišku, kad dauguma įtakingų komisijos narių balsuos prieš, diskusija vyko karštai. Aktyviausiai autorių gynė A. Tvardovskis. Bene labiausiai jį menkino kosmonautas G. Titovas. (1983 m. „Lietuviškoje tarybinėje enciklopedijoje" G. Titovui paskirta 14 eilučių.

(Nukelta į 2 psl.)

KAIMAS BUNDA

Visai Tautai vaduojantis iš priespaudos gniaužtų, Tėvynei laisvėjant, laisvės vėjas padvelkė ir kaime. Kaimo žmogus daugiausiai nukentėjo pokario laikotarpiu, kai jo likimą sprendė, kas norėjo. Kaimas buvo pagrindinė atramos bazė partizaninėje kovoje, ir ne vienas jos sūnus žuvo šioje nelygioje kovoje, kovodamas su iki dantų ginkluotomis NKVD generolo Vetrovo divizijomis, kurios sadistinį patyrimą įgijo, 1944 metais tremdamos iš gimtųjų vietų Krymo totorius.

Vaidilų tarybinio ūkio teritorijoje pokario kovų verpetuose žuvo 25 vietos gyventojai, o 18 šeimų (virš 70 žmonių) buvo atplėšta nuo gimtosios žemės ir ištremta. Lapkričio 5 dieną žuvusiųjų atminimui ir ištremtųjų kančiai atminti ūkio parkelyje pastatytas ir pašventintas paminklas „Rūpintojėlis". Lėšas paminklo įsigijimui skyrė ūkis. Tą dieną lijo, buvo dargana, bet kiek susirinko ūkio gyventojų paminklo šventinimui ir su kokia meile jie dainavo liaudiškas dainas!

Gaila, kad dar ne visuose ūkiuose veikia LPS rėmimo grupės. Rajoninėje LPS konferencijoje dalyvavo tik keletas kaimo atstovų. Kyla klausimas, ar tuose ūkiuose dirbantys specialistai ir kiti inteligentijos atstovai nejaučia pareigos savo gimtajam kraštui, nenori būti kartu su Lietuvos žmonėmis? LPS rajono taryba turėtų padėti tuose ūkiuose organizuoti persitvarkymo sąjūdžio rėmimo grupes, kad Lietuvos nepriklausomybės idėjos užvaldytų visus rajono gyventojus.

Jonas GENYS
Vaidilų t. ū. LPS rėmimo grupės narys

MANO GIMIMO DIENOS PROGA

(TĘSINYS. PRADŽIA Nr. 15).

„Mūsų žinių" 15-jame numeryje mano atsiminimuose išspausdinta, kad mes, patekę į 7-tą lagpunktą, radome vietinių gyventojų: ramių pagyvenusių ciuvasų ir žiaurių mongolų. Aš čia pataisau: jie buvo ne vietiniai gyventojai, o kaliniai 7-ajame lagpunkte. Mūsų lagerių aplinkoje neteko matyti laisvų gyventojų, išskyrus lagerių administraciją bei sargybos pareigūnus.

Čia pat noriu atsakyti į pateiktą man klausimą religijos — tikėjimo klausimais. Manau, atsakysiu šiuo pavyzdžiu: jau Naujojoje Vilnioje mums buvo aišku, kad esame vežami mirčiai. Tik pasijudinus mūsų ešelonui, pasigirdo minioje, susirinkusioje mus išlydėti, riksmas, klyksmas. O mūsų vagone skambėjo graudus „Marija, Marija"... Nuvažiavus į 7-tą lagpunktą, paaiškėjo, kad visuose vagonuose aidėjo graudulinga giesmė „Marija, Marija"... Ir lageryje, tik pasitaikius galimybei, būdavo niūniuojama giesmė Marijai. Šią giesmę giedodavo visi: ministrai, direktoriai ir mes, vidutiniokai. Ir dabar Lietuvoje šios giesmės posmus aš sutinku su grauduliu: akyse stoja išvykimas iš Naujosios Vilnios į mirties karaliją. Ir iš tikrųjų iš patekusių į 7-tą lagpunktą virš dviejų tūkstančių išlikome gyvais gal 10 proc. (Tarp jų buvo 40 proc. mokytojų. Gal dėl sugiedoto Lietuvos himno Kaune, sporto halėje, 1940-tais metais). Sugrįžome po vieną, du — sugrįžome liudininkais, ką išdarinėjo su žmonėmis tik atėjusi iš rytų komunistinė šmėkla. Ir aš noriu prabilti P. Nerudos eilių posmeliu:

Aš liudiju! Būvau.
Aš ten buvau, kentėjau.
Ir dabar patvirtinu vėlei!

1942—1943 metų sandūroje mus darė kaltais. Aš esąs kaltas, kad mokiausi lietuviškoje mokykloje, kad buvau mokytojas lietuviškoje mokykloje, tarnavau lietuviškoje armijoje. Visa tai buvusi pagalba fašistinei Lietuvos vaidžiai. Esąs kaltas. Po pusmečio buvo mums pranešta, kad Ypatingojo pasitarimo esame pasmerkti 10-čiai metų taip vadinamuose darbo pataisos lageriuose.

Mūsų tarpe buvo ministrai, buvęs prezidentas Stulginskis, kunigai, gydytojai, mokytojai, departamentų direktoriai, stambių gamyklų savininkai, ūkininkai ir t. t. Dar 1941-jų metų pabaigoje buvusius žymesniuosius pareigūnus Lietuvoje nuo mūsų atskyrė, kažkur išvežė.

Iš tauragiškių išlikome gal dešimt: du mokytojai ir kelių šeimų likučiai. Šių šeimų galvos žuvo lageriuose. Už ką? Jau labai retai išgirstame ką nors apie 1941-uosius, apie prievartines aukas komunizmui. (Nenorėčiau, kad būtų atspausdinta — stalinizmui). Nejaugi turime išnykti kaip dūmai, išblaškomi vėjo, kad mūsų jau niekas daugiau neminėtų. Juk mūsų dabartiniame rajone reta mokykla yra nepatyrusi 1941-jų metų netekties. Manyčiau, reikėtų mokyklose atžymėti, kad iš čia yra išvežtas ir žuvęs komunistiniuose lageriuose toks tai mokytojas. Yra senesnių žmonių, kurie atsimena tokią mokyklos netektį — paliudys. Kreipiuosi į tokių mokyklų kolektyvus, mokykių vadovus, rajono liaudies švietimo vadovus, prašydamas organizuoti tokį įamžinimą. Ir iš liaudies švietimo skyriaus buvo išvežtas ir mirė Sibire mokyklų inspektorius Izidorius Balasaitis. Jei tai nebus padaryta, imsis šio darbo krašlotyrininkai. Bet, kaip įprasta, jie tai darys dar po 50 ar 100 metų.

Praėjo 10 mums taikyto teroro metų. Jau ir 1951-ieji. Laikas išvykti į laisvę. Sargybos lydimi, patekome į Krasnojarsko kalėjimo persiunčiamąją kamerą. Čia radome daug lietuvių, latvių, estų. Jie dar buvo ištremiami iš savo gimtųjų namų į Sibirą. Esą, reikalinga ten palaisvinti vietą, nes iš rytų ten atvyksta apsigyventi kiti, svetimi. Per 10 dienų mums paruošė dokumentus tremčiai neribotam laikui. Kas man tokią tremtį skyrė, nežinau nė šiandien. Nuvežė į Krasnojarsko srities Dolgo Mosto rajoną. Apgyvendino Perspektyvos gyvenvietėje. Čia gyvenvietė kūrėsi vien iš ištremtųjų. Atvežė įvairių tautybių žmonių iš įvairių lagerių. Ir man būsimą žmoną atvežė iš Vorkutos lagerių — taip pat mokytoją. Čia dirbome sugriauto liaudies ūkio atstatymui: nusakinome pušis, rinkome jų gyvsakius, vadinamus žyvica, statėme barakus tremtinių bendrabučiams. Vėliau daugelis pasistatėme sau atskirus namelius. Įsigijome gyvulių: karvę, kiaulę. Na, žinoma, ir vištų.

(BUS DAUGIAU)
Nikodemas KRAPAVICKAS

„Mano Įpėdini, tegul tavo sūnūs(...) laiku išmoksta gerai lietuviškai"

(Atkelta iš 1 psl.)

Solženycinui — nė vienos — J. R.). Tai, kad disidentinis kūrinys tik nežymiu balsų skirtumu nebuvo premijuotas aukščiausiu komunistiniu apdovanojimu, irgi buvo precedento neturintis įvykis.

Deja, kultūros darbuotojų pradėto sąjudzio nepalaikė liaudis. Įbauginti, užguiti žmonės dar nebuvo pasiryžę lemiamam totalitarinio režimo šturmui. Atlydį netruko pakeisti šalnos.

1963 metais LKP CK buvo sukviestas kūrybinių darbuotojų pasitarimas. Jį pradėjo A. Sniečkus maždaug tokiais žodžiais: „Kai po žiemos nutirpsta sniegas ir pakvimpa pavasariu, valstiečiai eina į tvartus mėšlo mėžti. Štai ir mums atėjo metas išmėžti mėšlą savo kultūros mėšlidėje...". Na ir, žinoma, su pirmąja „valstietiška" šake buvau „išmėžtas" aš...

Taip, tai buvo 1963-iaisiais. kai poetas „Donelaityje" užrašė:

„Privalome save
nuimt nuo pjedestalų
(Ne pjedestalais ji, poezija, gyva)
Ir Donelaitį pasodint
prie savo darbo stalo.
Tebūnie darbo stalas — Lietuva..."

Kultas sekė kultą. Nacionalinių interesų aukojimas stipriam centrui kėlė dvasios slogutį; buvimas partijoje kėlė nusiminimą ir neviltį. Atrodė, niekada jau nelemta tautai atsigauti...

Prisiminiau 1970-aisiais parašytą „Katedrą", viduriniąją trilogijos dalį, kur atgimimas grumiasi su neviltim, ir nėr aiškumo, katras nugalės:

„...Gyvenimas — skurdus, varginga, menkas,
Gyvenimas — beprasmiškas ir tuščias, —
Štai mūsų atgaila ir mūsų kryžius!
Gyvename — todėl, kad nieko kito nesugebam, nemokam, nepajėgiam.
Gyvensim — valgysim, vaikus gimdysim.
Gyvensim — riesimės dėl duonos kąsnio,
Dėl padėties, dėl postų, dėl medalių.
Gyvensim... Taip, gyvensim! Dieve mano,
Už ką tu mus gyvenimu baudi!...".
(Lauryno monologas)

Rytų Europa, kur mes esame, — ne Paryžius. Čia reikia, ir tam atėjo metas, apsispręsti. Aš apsisprendžiau jau seniai, su pirmosiomis savo knygomis...

Bene aiškiausiai šis poeto apsisprendimas išsakytas 1976 metais baigtoje rašyti paskutinėje trilogijos dramoje „Mažvydas", garsiojoje Mažvydo pamokoje:

„Kad jau raides išmokot pavadinti,
Pradėsim skiemenuot (...)
Mėginsime sudėti pirmą žodį.
Klausykitės gerai... Širdim klausykit...".

Ir klausėsi šio žodžio, ir kartojo jį, L. Noreikos tariamą Katedros aikštėje sausio 11-ąją, visa Lietuva.

Dabar, su Sąjūdžiu, mažai belieka laiko kūrybai... Bet tikiuosi, dar parašysiu...

Visi to laukiame. Ir štai, tą pačią sausio 11-ąją, toje pat šventoje aikštėje išgirdome mūsų dainiaus naujos giesmės nuotrupą — „lyg eilėraštį, lyg maldą Lietuvai", — nuostabaus gražumo žodžius. Pilnas šio kūrinio tekstas bus išspausdintas „Baltijos kelio" albume. Jį tikimasi išleisti Vasario 16-osios proga. Nekantriai lauksime.

Julius RAGELSKIS

BUVĘ TAURAGIŠKIAI APIE TAURAGĘ

Kas padės sugrįžti tėviškėn?

TAIP likimas lėmė, kad gyvenu Plungėje, tačiau Tauragė — mano ir mano tėvų gimtinė.

Mano tėvas, Tomas Norgelas, kilimo nuo Žygaičių, Prišmantų kaimo. Lietuvos laikais, grįžęs iš JAV, nusipirko namą Tauragėje, Stoties (dabar Liaudies) gatvė Nr. 15. Turėjo savo krautuvėlę, kepyklą, o 1933 m. tame name buvo „Zemaitijos aido" redakcija — tėvas leido šį laikraštį (tėvo tėvai ir vyriausias brolis buvo knygnešiai).

1941 m. besitraukianti rusų kariuomenė sudegino tėvų namą — kaip ir daugelį kitų namų Stoties gatvėje. Iš lėktuvų padegė bažnyčią. Prisimenu, buvo pats pirmos karo dienos vidurdienis, kai Raudonosios armijos lėktuvų numesti sviediniai nukrito iš pradžių ant bažnyčios, o netrukus — ant Stoties gatvės. Pirmas užsiliepsnojo Blinstrubienės namas, stovėjęs toje vietoje, kur dabar pirtis. Nuo jo netruko ugnis persimesti į Kireilio, o nuo Kireilio — ir į mūsiškį pastatą. Kireilio namą vėliau atstatė vokiečiai, o mūsiškio vietoje dabar stovi valdiškas gyvenamas namas (Liaudies 9). Išlikusioje mūrinėje malkinėje (Vaižganto 35, vėliau — K. Poželos 41) aš ir gimiau.

Dėdė iš mamos pusės Antanas Kavaliauskas, kilimo nuo Kunigiškių, Šiauriškių kaimo, buvo ištremtas Sibiran, ten, kur Lenos ir Konkuderos upės, kur miestai Mama, Zima, Bodaibo, kur Irkutsko sritis, ir faktiškai iki šiol tebėra tremtyje: į Lietuvą neleido sugrįžti, tai apsigyveno Tilžėje. Dabar norėtų sugrįžti, bet jam iki tremties priklausęs namas Kunigiškiuose pertemptas iš tikrosios vietos ir paverstas kultūros namais, o buvusi sodybvietė apaugusi mišku — iš tėviškės, kur nuo seno Kavaliauskų gyventa, belikę apžėlę medžiais ir krūmais griuvėsiai. Girdėjo dėdė, kad tremtiniams butus Lietuvoje be eilės duoda. Apsidžiaugė ir galvojo bent numirti Lietuvon sugrįšiąs, o, pasirodo, kaip toj dainoj: ilgai laukęs, dar palauk. Tik ar besulauks, kai tos sveikatos, lazda paremtos, neišmatuojamai mažai belikę?

Mama, Pranciška Norgelienė—Kavaliauskaitė, taip pat norėtų grįžti į tėviškę iš Druskininkų, kur ji, 83 metų senutė, dabar gyvena. Vėlgi tas pats klausimas: ar užteks sveikatos?

Va, taip ir gyvenam, išblaškyti visi kas sau. O turėjom namus, turėjom tėviškę. Ar bepadės kas nors likimo išskirtiems draugėn susiburti ir savan kalnelin atgulti?

Virgilijus NORGELAS

„JIE VISI ŽUVO NUO ŠŪVIO Į PAKAUŠĮ", — pasakė Budapešto universiteto teismo medicinos ir kriminalistikos profesorius. Tai vienas iš tarptautinės komisijos, tiriančios tarybinių organų vykdytas lenkų karininkų žudynes Smolensko miškuose, narių. Didžiausiame iš septynių atkasų kapų — penkiais sluoksniais, vienas ant kito sulaidota 2500 nuo fašizmo pabėgusių ir 1940 m. nužudytų lenkų karininkų. „Rankos suveržtos, pakausy — šūvio skylė" — tokiu pat būdu, tik žymiai anksčiau nužudyti tame pačiame miške buvo rasti ir rusų civiliai gyventojai.

(Iš „Mažosios Lietuvos, 1989. 09. 07., Nr. 20, „Mirtis Katynėje".)

Prieškarinės spaudos puslapiuose

Paruošė Birutė IŠNARAUSKIENĖ

Lietuvos šaulių sąjunga

ŠAULIŲ Sąjungos idėja išsirutuliojo iš partizaninio judėjimo, kuris pasireiškė Biržų—Pasvalio rajone 1919 metais kovoje su bolševikais ir bermontininkais bei Kaune — su slapta lenkų organizacija P. O. W. Pasitarimai Saulių Sąjungos įkūrimo reikalu prasidėjo 1919 m. gegužės mėn., o oficiali sąjungos įkūrimo data yra 1919 m. rugpjūčio 8 d. Sąjungos įkūrėjas — Vladas Putvinskis, miręs 1929 m. kovo mėn. 5 d.

Šaulių Sąjunga yra tautinė-karinė organizacija, priklausanti krašto apsaugos ministeriui. Visas Šaulių Sąjungos darbas sutvarkytas kariniais - visuomeniniais pagrindais.

Šaulių Sąjungos tikslai yra šie: ginti ir stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, didinti krašto gynimo pajėgas, jungti į šaulių eiles visus lietuvius, ugdyti ir stiprinti visame krašte patriotizmą, tautinį vieningumą, tautišką savigarbą, populiarinti sportą, saugoti ir ginti savo krašto gyventojus nuo gaisro, potvynio ir kitų nelaimių, saugoti valdžios ir visuomenės turtą, raginti visus rūpintis švaros, higienos ir sanitarijos reikalais, supažindinti krašto gyventojus su nuodingomis dujomis ir priemonėmis nuo jų apsisaugoti, populiarinti gražias lietuviškas dainas ir jų muziką, raginti skaityti laikraščius ir knygas, stiprinti savo ekonominius reikalus, propaguoti taupymo idėją, raginti visus vartoti tik savo krašto gaminius, skleisti blaivybės idėją ir kt.

Šaulių Sąjunga, savo tikslų siekdama, steigia visoje Lietuvoje šaulių būrius, vykdo nustatytą karinio parengimo programą, ruošia rikiuotės pamokas, šaudymo rungtynes, manevrus, organizuoja įvairias sporto rungtynes, sporto šventes, rengia arklių lenktynes, organizuoja ugniagesių komandas, ruošia priešcheminės apsaugos, sanitarijos bei pirmos pagalbos kursus, organizuoja chorus ir orkestrus, ruošia dainų šventes, steigia knygynus, teatrus bei vaidintojų kuopeles, ruošia suaugusiems kursus, steigia liaudies universitetus, stato rinktinėse ir būriuose šaulių namus, ruošia namų ruošos ir rankdarbių kursus, ekskursijas, tvarko ir prižiūri žuvusių karių, šaulių ir šiaip mirusių kapus, rengia tautines ir valstybines šventes, sukaktuvių ir kitų svarbesnių tautos gyvenimo momentų paminėjimus, steigia šaulių moterų skyrius, jaunųjų šaulių ir šaulių rėmėjų būrius, steigia šaulių savišalpos kasos skyrius, leidžia savo organą „Trimitą" ir kitus Šaulių Sąjungos leidinius ir platina juos visame krašte, palaiko glaudžius santykius su valdžios ir savivaldybės įstaigomis, aktyviai dalyvauja visuomeniniame gyvenime, ruošiant labdarybės tikslams rinkliavas, blaivybės savaites, medelių sodinimo šventes ir kt., rūpinasi turizmo reikalais, sutinka ir priima kitas ekskursijas, saugoja ir globoja istorines vietas, paminklus, ruošia paskaitas, koncertus, vaidinimus ir t. t.

KAS TIE ŠAULIAI?

BENDRIEJI BŪDO AUKLĖJIMOSI DĖSNIAI

(IŠ ŠAULIŲ IDEOLOGIJOS)

UJAMI ir niekinami už savo tamsumą bei žiaurumus, viduramžiai turėjo ir savo šviesius taškus. Tokiu šviesiu tašku buvo riteriai.

Sauliai yra Lietuvos riteriai. Lietuvos Saulių Sąjungos įstatymas sako: „L. Š. Sąjungos tikslas — stiprinti valstybės gynimo pajėgas. Šiam tikslui pasiekti L. Š. Sąjunga: a) stiprina piliečių sielos pajėgas, skleisdama jų tarpe švietimą, keldama dorą ir krašto meilę; b) lavina piliečių kūno pajėgas, vikrumą ir patvarą; c) ruošia pilietį iš pat mažens apsieiti su ginklais, kovos įrankiais ir priemonėmis".

Taigi šauliai, siekdami savo tikslo, turi auklėti ir tobulinti piliečių dvasią ir kūną.

Tai labai platus ir sunkus uždavinys. Šaulys turi šviesti piliečius, jis turi kelti jų dorovę, žadinti ir auklėti savo tėvynės meilę.

Šaulys turi tai daryti visą savo gyvenimą. Tai jo švenčiausioji pareiga. Jei jis nemoko, nedorina kitų, nežadina kituose tėvynės meilės, tai jis nėra šaulys. Tačiau kiekvienas, eidamas dorintojo ir auklėtojo pareigas, turi nepamiršti, kad visa tai reikia **pradėti nuo savęs.**

Kitų neapšviesi, jei pats būsi tamsus; kitų nepadarysi dorų, jei pats nebūsi doras; kitų neišauklėsi patriotais, jei pats nedegsi tėvynės meile.

Taigi kiekvienas, kas stoja Šaulių Sąjungon, turi įsisąmoninti, kad jis imasi pareigų pirmiausia **šviestis, dorintis ir auklėtis.** Ir šita pareiga ant jo pečių tol, kol jis yra šaulys. Nors priėmimas į šaulius neturi jokių apeigų ir atliekamas paprastu įrašymu, bet iš tikrųjų šauliai — tai tam tikras luomas. Jis turi savo teises ir pareigas. Įstojimas į kitus luomus dažniausiai apstatomas įvairiomis apeigomis. Viduramžių riteriai taip pat buvo priimami su apeigomis. Priėmimas į šaulius atliekamas be apeigų, bet vis tiek kiekvienas, stodamas į šaulius, turi įsisąmoninti, kad jis keičia savo gyvenimą. Jis priima šaulišką pašaukimą, duoda iškilmingą pasižadėjimą Saulių Sąjungos vėliavai, įstoja į šaulių luomą. Kiekvienam žmogui būtini bendri dorovės dėsniai, bet šaulys, šalia to, turi dar savo ypatingas šauliškas pareigas.

Šaulys, kuris lanko mokyklą, turi stengtis mokytis geriau už kitus.

Šaulys, kuris jau mokyklos nelanko, vis tiek turi mokytis ir šviestis visą gyvenimą. Jis turi skaityti tiktai naudingas knygas ir laikraščius. Nenaudingų rašrų jam nevalia skaityti, nes jie gali būti žalingi, o geriausiu atveju atima laiką. Ne tik blogų, bet ir mažiau gerų knygų jis neskaito, nes dabar jau labai gerų knygų yra tiek daug, kad jų visų negalima perskaityti!

Tiek visuose dalykuose, tiek ir knygas pasirenkant, šaulys sprendžiamus nurodymus gauna iš savo viršininko, nes viršininkas geriausiai žinos, kas reikia šauliui skaityti. Tikrai gerą knygą galima ir reikia skaityti daug kartų.

Kiekvienas šaulys skaito savo laikraštį „Trimitą". Šaulio skaitymas yra dvejopos rūšies: šviečiąs protą ir auklėjąs širdį. Mes daug rūpinamės proto švietimu. Tas gerai, taip ir reikia. Bet širdies auklėjimu rūpinamės per maža. Sauliams reikėtų atkreipti į tai daugiau dėmesio. Protas svarbu, bet žmogaus būdas dažnai būna svarbiau. Protas pasiduoda širdies vadovaujamas. Jeigu širdis protui blogai vadovaus, tai šviesiausias protas vieton naudos gali atnešti žalą.

Šaulys turi giliai įsisąmoninti, kad doram būti yra jam būtina sąlyga, nes be to jis ne tik negali auklėti doros kituose, bet, duodamas blogą pavyzdį, jis ją griaus.

Doros mokytojai paduoda visą eilę priemonių dorai auklėti. Svarbesnės iš jų yra: nedorų žmonių draugystės vengimas ir bendravimas su dorais; kasdien iš ryto atnaujinamas pasiryžimas gerai, dorai praleisti tą dieną, o vakare — dienos veiksmų peržvalga, nuoširdus gailestis dėl padarytų klaidų bei nukrypimų nuo padaryto ryte pasiryžimo; daromas vieną kartą per metus arba ir dažniau susikaupimas, per kurį apmąstomos gilesnės gyvenimo reformos.

Daug yra žmonių, kurie tobulinasi kokios nors tikybos rėmuose. Nėra abejojimo, kad tikybos, kurios kreipia daugiau dėmesio į žmogaus vidų, negu į išviršinius dalykus, daug gali padėti žmogui tobulinimosi darbe. Nors yra žmonių, gerai išsitobulinusių ir nepriklausančių jokiai tikybai.

ŠAULIUI PRIVALOMI BŪDO YPATUMAI

Pirmų pirmiausia šauliui yra būtina turėti gili tautinė **sąmonė ir karštas patriotizmas.** Tokios tautinės sąmonės niekas iš prigimties neturi. Ji įgyjama tik auklėjimu. Reikia įsigilinti į tautos esmę, reikia savo tautą gerai pažinti. Tauta — tai visa mūsų praeitis, dabartis ir ateitis. Tauta — tai ne tik žmonės, bet ir žemė, ant kurios tie žmonės gyvena. Tauta — tai didelė idėja. Reikia tą idėją pažinti.

Patriotizmas yra ištikimas savo tautai tarnavimas ir jai pasiaukojimas, tai nėra kokia nors labdarybė, bet kiekvieno **šventa pareiga.** Nuo šitos pareigos niekas nėra laisvas. Kodėl? Ogi todėl, kad viską, ką mes turim, esame gavę iš savo tautos. Tauta mus pagimdė, mus išauklėjo ir apdovanojo visu kuo, ką tik mes turime.

Taigi šaulys turi būti pavyzdingas tėvynės mylėtojas, patriotas. Jeigu tarnavimas savo tautai yra kiekvieno žmogaus švenčiausioji pareiga, tai koks būtų šaulys, kuris šitai pareigai nusidėtų?

Po tautos eina **šeima.** Negalima mylėti tėvynės, nemylint savo šeimos. Šeima — tai gražiausias auklėjimo ir saviauklos židinys. Nekalbant apie išimtis, žmogus normaliai gyvena tiktai šeimoje. Užtat šaulys rūpinasi turėti šeimą ir būti pavyzdingu jos nariu. Jis niekuomet neardys svetimos šeimos, nes tai labai nedoras, netgi niekšingas darbas.

Gerbdamas šeimą, šaulys gerbia ir **moterį,** nes moteris yra šeimos širdis. Dorovė, tikyba ir valstybė apstatė motinystę ir moterystę ypatingomis normomis. Šaulys tų normų niekuomet neperžengs.

Moterys šaulės gali labai daug padaryti mūsų tautos auklėjimui, nes kiekviena moteris, kai tik subręsta, tampa auklėtoja, nes kiekviena moteris daro vyrui daug įtakos.

Šauliui būdingas **gailiaširdingumas bei širdies gerumas.** Gailiaširdingumas nėra būdo minkštumas bei lepšiškumas. Ypač kovoj su piktu reikalingas griežtumas. Taip pat tėvynės priešų atžvilgiu negali būti jokio nuolaidumo. Savo asmens priešams galima nusileisti, galima net ir dovanoti, bet tėvynės priešams nusileisti negalima.

Šaulys turi būti **mandagus.** Mandagumas turi būti atviras, nuoširdus, natūralus. Mūsų laikais žmonės daugiausia yra labai nervingi, lengvai suerzinami. Koks mažmožis kitą išmeta iš pusiausvyros, ir dėl mažmožio kyla didelis pyktis, ginčai, neapykanta, net ir mušlynės. Mandagumas yra lyg koks tepalas, kuris pašalina nemalonų žmonių trynimąsi.

Saulys turi būti **darbštus.** Tinginiavimas yra didžiausia žmogaus yda. Musų tautoje dar daug yra palinkimo tinginiauti. Mes per maža dirbame. Tai gal yra didžiausia mūsų tautos yda. Nepadidinę darbštumo, savo kulturos pakelti nepajėgsime.

Todėl darbštumas šauliui yra būtiniausias, reikalingiausias ypatumas.

Šaulys turi būti **žodingas ir punktualus.** Jei davei žodį — ištesėk jį. Mes, lietuviai, turime tą ydą, kad mes gal tycia žodžio ir nelaužom, bet neiabai sąžiningai duotąjį žodį laikome. Duotasai žodis yra savo rūšies vekselis.

Kol žodį duosi, gerai pagalvok, bet sykį jį davęs — laikyk. Laikyk duotąjį žodį, kad tau ir labai brangiai kaštuotų. Duotasai žodis — tai žmogaus garbė, o garbę brangink aukščiau viso ko.

Su žodingumu jungiasi **punktualumas.** Mes, lietuviai, labai nusidedam nepunktualumui. Kur pasižadėję ateiti, mes vėluojamės. Tai labai negražus paprotys ir didelio nekultūringumo žymė. Nė galvon mums neateina pasisavinti svetimą piniginę. O tuo tarpu svetimą laiką mes vagiam nuolatos, vagiame nesislėpdami, viešai ir nė kiek dėl to nesigėdijame.

Šaulys turi būti **drąsus ir narsus.** Šauliška drąsa nieko neturi bendro su akiplėšiškumu. Šaulys drąsiai gina savo organizacijos ir ypač savo tautos bei tėvynės **garbę.**

Šaulys giliai tiki, jog nėra gražesnės, garbingesnės, o drauge ir natūralesnės mirties kaip kovoj už savo tautos ir tėvynės laisvę.

Taigi šauliai, išsikėlę sau tikslą stiprinti mūsų tautos pajėgas, turi daugiausia dėmesio kreipti ne tiek į materialinių, kiek į dvasios pajėgų stiprinimą.

Mūsų tauta bus stipri, jei ji bus: tautiškai giliai susipratusi, patriotinga ir dorovinga, aukštai kultūringa, fiziškai sveika ir tvirta, vieninga ir ūkiškai turtinga. Tada ji galės augti, tvirtėti ir dvasiškai, ir materialiai ir bus nepriklausoma.

Tai yra sąlygos, kuriomis mes galim maždaug tikėtis išlaikyti nepriklausomybę. Šias sąlygas įvykdžius, mūsų tauta gali būti tiek tvirta, kad galėtų atsispirti gausingiems pavojams bei priešams.

Mes, šauliai, ir turime auklėti pirmiausia savy, o kartu ir tautoj čia nurodytus ypatumus.

„MŪSŲ KALENDORIUS" 1934 METAMS. Lietuvos Šaulių Sąjungos leidinys.

„Šubartinės" golgota

1946 metais mūsų namus apsupo raudonarmiečiai ir šaudė visą naktį. Nušovė mano 13 metų seserį. Man su jaunesniąja sesute pavyko pabėgti. Nuo to laiko taip ir slapstėmės pas gimines, pas kaimynus iki 1948 m. balandžio 19 dienos, kai buvo paskelbta amnestija. Besislapstantiems pasiūlyta prisistatyti valdžiai, pažadėtos saugumo garantijos. Mes abi atėjome į senąjį Tauragės valsčių prisiregistruoti. Ten mus iš karto areštavo. Stribai atvarė į „Šubartinę". Tai vadinosi AMNESTIJA.

Pirmasis mano tardytojas buvo Gapagov, vėliau Stiopin, Teriochin, vertėjas — žiaurus sadistas Albertas Brazys. Manęs klausdavo to, ko nežinodavau, tokių dalykų, apie kuriuos nebuvau net girdėjusi ir jokio supratimo neturėjau. Tada liepdavo gultis ant grindų, imdavo spardyti ir mušti gumine žarna. Kai netekdavau sąmonės, apipildavo vandeniu ir vėl liepdavo sakyti teisybę. Bet ir vėl nežinodavau, ką jiems pasakyti...

Vieną kartą, kai vėl liepė gultis, aš staiga nepaklusau. Pagalvojau, vis tiek užmuš, kam dar žemintis prieš žvėris... Tada jie smūgiu partrenkė mane ant žemės, ir Brazys su Teriochinu puolė spardyti ir kapoti žarna. Kiek jie šitaip smaginosi, nežinau, pradėjau jausti tik pilant vandenį. Kaip per miegą girdėjau žvėries Brazio žodžius. Mane pakėlė, trenkė kumščiu į paširdžius, vėl spardė, ėmė draskyti drabužius, pešti, su mėsom plėšti nuo galvos plaukus... Atsibudau kameroje, pamačiau prie manęs palinkusias kitas kalines mergaites. Po šio tardymo sėdėti jau nebegalėjau, visa buvau lyg viena maudžianti žaizda, bet labiausiai skaudėjo galvą, kur išrauti plaukai. Kruvina buvo galva... Po paros vėl vesdavo tardymui. Vesdavo, nes pačiai paeiti buvo sunku. Ir vėl tie patys klausimai ir tie patys kankinimai. Taip šešis mėnesius. Mano sesę kankino taip pat, bet kartu neleido būti. Mane daugiausia laikydavo ne kameroje, bet šluotinėje. Taip vadindavo mažą sandėliuką po laiptais, kur valytoja susidėdavo šluotas. Ten buvo labai ankšta, vos tilpdavau susirietusi. Buvo ten drėgna, supelijo drabužių likučiai, supelijo net krauju sulipę plaukai. Šukų neturėjau, o ir negalėjau prie galvos net prisiliesti, labai skaudėdavo... Neturėjau nei rankšluosčio, nei kokio skudurėlio... Rūsyje, koridoriuje budėdavo sargybiniai. Nežinau, ar jie visi tokie, ar juos specialiai tokius žiaurius parinkdavo. Vienas toks tikras sadistas buvo Lietuvos rusas Novikovas.

Dar kankindavo mane ir kitaip. Iškeltas virš galvos rankas reikėdavo laikyti, kol jos nuvargdavo. Kai rankos imdavo leistis, liniuote kirsdavo per pirštus, galvą, per alkūnes. Kai rankos tapdavo nebevaldomos ir visai nukrisdavo žemyn, tada mušdavo kumščiais po krūtine ir į pašones.

„Šubartinėje" teko susitikti su kitomis kankinamomis mergaitėmis: Teofile Jonikaite, Ona Merkelyte, Pranute Skiriute, Petrute Norkute. Buvo ten ir šnipė Drukteinytė.

Patyriau ir mačiau „Šubartinėje" didelius žiaurumus. Vieną kartą, vedant tardymui, pamačiau iškruvintus laiptus, mačiau kieme sumestus partizanų kūnus, tarp jų du dar dejavo...

Baigiant mano bylą, atvyko prokuroras. Liepė sėstis. Pasakiau, kad negaliu sėdėti, nes esu labai sudaužyta. Prokurorui išėjus, už šiuos žodžius tardytojas Stiopin smogė į kaktą su antrankiais, veidas apsipylė krauju...

Tokios buvo mano nekaltos mergaitės, nenusidėjusios nei prieš Dievą, nei prieš žmones, kančios.

Visų baisumų lageriuose ir tremtyje nei apsakysi, nei aprašysi. Čia tik nuotrupos atsiminimų iš „Šubartinės". Reikia tą namą būtinai atžymėti. Jis visas vien kraujas ir aimanos, jo kieme užkasti nužudytieji.

Vis pašoku iš miego: lyg sargo žingsniai, lyg skambantys raktai, lyg vėl vesis...

B. Janavičiūtės paliudijimus užrašė G. KATINAS

Mitingas, kokio nematė Tauragė

ŠIŲ METŲ gruodžio 17 d. Tauragėje įvyko LLL bei jaunalietuvių organizuotas protesto mitingas ir eisena centrinėmis miesto gatvėmis ryšium su vengiančio karinės tarnybos Kęstučio Liekio peršovimu.

Nors pagrindiniai renginio organizatoriai buvo LLL, bet rėksmingą, skandalingą toną davė jaunalietuviai.

Eisenai buvo suteikta neįprasta, pralinksminusi tauragiškius karnavalo forma. Eisenos priekyje ėjo mediniu „Kalašnikovu" ginkluotas „stribas", mediniu kardu ginkluota carinės armijos karininko parodija, rankoje laikanti kartuvių maketą, vykusi (nors ne visai aišku, kuriam tikslui) Brežnevo kaukė ir visiškai beformė kaukė, — jūreiviška kepure ir raudona kuprine apsitaisiusi žmogysta (tik arti priėjęs, perskaičiau smulkiomis raidelėmis ant kepurės išpaišytą žodį „Jedinstvo", o ant kuprinės: „Naš adres — ne dom i ne ulica, naš adres SSSR". Ši karnavalinė grupė ėjo prieš eisėną, išlaikydama pastovų 10—15 metrų atstumą, nuolat atsisukdama į trispalvėmis bei šūkiais pasipuošusią koloną ir vesdama su ja savotišką dialogą. Jie grūmojo miniai „ginklais", šūkavo: „Mažai jus korėm!", „Šaudėm ir šaudysim-", „Krasnaja armija — vsech silnej!"... Iš paskos jiems einančios kolonos priekyje jaunalietuviai nenusileido pirmiesiems savo šūkių maniera ir tonu. Jie rėkė: „Okupantai, lauk!", „Rusų tankai, lauk!". „Laisvę Lietuvai!", „Rusai, lauk"... Trumpai stabtelėję prie partijos komiteto pastato, skandavo: „Komunistai — tautos išdavikai!", „Komunistai — žmogžudžiai!", „Lietuva su komunistais — Lietuva be ateities!".

Prie karinio komisariato stabtelėjimas buvo kiek ilgesnis. Vienas jaunasis patriotas išrėžė kalbą, ragindamas nesilankyti šiuose namuose, neiti į kariuomenę, grąžinti karinius bilietus ir prirašymo liudijimus okupantams, tokiu būdu pradėti masinę nepaklusnumo ir gatvinių manifestacijų akciją, kas padėtų greitai ir užtikrintai pasiekti nepriklausomybę.

Toliau skanduodami „Europa, mes grįžtame!", visi pasuko į Pundz.aus gatvę ir prie milicijos pastato pravedė pagrindinį mitingą, skanduodami: „Mes Preikšaičiui neatleisim!", „Šunys!"... Kalbėjęs jaunalietuvis ragino pradėti Vengrijos įvykius ir nedelsiant priimti nepriklausomybę. Nustebino šitame isteriškame chore santūri L. Laurinsko kalba, kur jis priminė Lietuvos istoriją, paragino per daug nesmerkti mažų, eilinių, ne viską žinančių ir suprantančių milicijos darbuotojų dėl įvykusios tragedijos, akcentuodamas ne patį šūvį (gal ir netyčinį), bet tai, kad, peršovę vaiką, pareigūnai paliko jį gulintį baloje ir nuvažiavo. Pagalba K. Liekiui buvo suteikta, galima sakyti, atsitiktinumo dėka ir tragiškai pavėluotai. „Helsinkio rėmimo" grupės atstovas, buvęs politkalinys V. Petkus, akcentavo okupacinį Lietuvos statusą, priminė 1949 m. Ženevos susitarimą, kurį 1954 m. pasirašė ir TSRS, kad okupantai negali imti okupuoto krašto jaunuomenės į savo kariuomenę. Maskva privalo vykdyti susitarimus. Lietuvos jaunimo ėmimas į tarybinę karuomenę neteisėtas.

Po mitingo apie 200—300 dalyvių ir žioplių ta pačia rikiuote ir su tais pačiais šūkiais (tik kiek prikimę, nes pūtė žvarbus vėjas, buvo apie 15° C šalčio) grįžo į pradinio susibūrimo vietą (skverelį prie Vytauto gatvės) ir išsiskirstė.

Triukšminga, agresyvoka, karnavališka akcija, kiek kalbėjausi su praeiviais, kėlė jiems šypseną, ne visai besiderinančią su tragiško įvykio, buvusio šio renginio leitmotyvu, prasme. Laimei, rajono valdžiai užteko proto nesikišti, netrukdyti, neprovokuoti karštų galvų, apsiribojant slaptos filmavimo kameros darbu. Tad viskas baigėsi taikiai.

J. RAGELSKIS

INFORMUOJAME:

LPS rajono taryba posėdžiauja kiekvieną pirmadienį nuo 19,00 val. Tauragės Centrinėje bibliotekoje.

— — —

LPS rajono taryba kviečia rinkiminiam periodui visų rėmimo grupių atstovus kiekvieną pirmadienį dalyvauti tarybos posėdžiuose.

— — —

Kiekvieną pirmadienį nuo 17,00 val iki 19,00 val. Centrinėje bibliotekoje visus pageidaujančius priiminės LPS rajono tarybos pirmininkas arba vienas iš jo pavaduotojų.

— — —

Š. m. sausio 20 d. 16 val. Tauragės kultūros namuose rengiamas „TREMTINIŲ POEZIJOS IR DAINŲ" vakaras. Kviečiame apsilankyti

— — —

„Mūsų žinių" redakcija ieško profesionalaus žurnalisto pastoviam, apmokamam darbui redakcijoje.

— — —

Šių metų vasario 3—4 dienomis Vilniuje įvyks Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio konferencija.

— — —

Beatsikuriančios Šaulių Sąjungos organizatoriai ragina tauragiškius įkurti šios Sąjungos grupę Tauragėje. Reikiamą informaciją teiks „Mūsų žinių" redakcija.

Redaktorius Julius RAGELSKIS
Redakcinė kolegija: Vytautas VENCKUS, Petras JOKUBAUSKAS, Raimundas MERKELIS, Zenona JUREVIČIŪTĖ.

Spausdinta Klaipėdos „Ryto" spaustuvės Tauragės skyriuje, P. Žemgulio 11. Formatas A3. Tiražas — 2500 egz. Kaina 10 kap. Užsakymo Nr. 203.

Mūsų paštas

GERB. REDAKCIJA, kiek man žinoma, vyksta diskusija dėl Tauragės LPS laikraščio pavadinimo. Kadangi aš Jūsų žemietis, nors aplinkybės ir verčia gyventi toli nuo Tauragės, laikraštis man savas ir artimas, todėl turite skaitytis ir su mano nuomone. Pritariu tiems, kurie siūlo laikraštį pavadinti „Karšuva"!

Siunčiu Jums SAKMĘ APIE PERESTROJKĄ

Serga Perestrojka, partijos dukrelė
Jau penktus pradėjo — dar paeit negali.
Deficitai, bėdos jos vaikystę lydi,
Nelaiku pradėta, gimė invalidė.

Slegia rūpestėlis, kur taloną gauti,
Nebeliko muilo kelnėms išsiplauti.
Komunizmo rytas taip ir neišaušo,
Generolai galvą kastuvėliais daužo.

Partija motulė pasakėlėm peni:
— Ir dešrų, ir sviesto —visko bus virš plano,
Tik skaityki Marksą ir paliauk raudojus.
Ten, už horizonto, komunizmo rojus.

B. DOVIDAVIČIUS
Prienai

— — —

GERB. LPS RAJONO TARYBOS PIRMININKE, siunčiame Jums Ukmergės rajono laikraštį „Gimtoji žemė", kuriame rašoma ir apie Alekso bei Virginijos Ridulių šeimos skriaudą. Noriu pažymėti, kad prieš vedybas gerb. A. Ridulis buvo perspėtas, kad jam gresia nemalonumai darbe. Bet jis nepalūžo, neištižo, o pasirinko drąsą ir garbę. Už tai jam teko atsisveikinti su darbu (...) Gerb. A. Ridulis labai vertinamas Ukmergėje. Man atrodo, ar nereikėtų jo kandidatūros aptarti ir rekomenduoti į rajono liaudies deputatus ir Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą.

Steponas JANKELIŪNAS
Ukmergės LKP rajono komiteto biuro narys, S. Nėries kolūkio pirmininkas

REDAKCIJOS PRIERAŠAS

S. Jankeliūno atsiųstame Ukmergės rajono partiniame laikraštyje išspausdintas didelis jo straipsnis „Apmąstymų takoskyroje", kuriame autorius pritaria naujai LKP Programai ir Statutui, apgailestaudamas, kad nuo LKP atskilo Valerijus Ivanovas, kad sunkiai sekasi konsolidacija su švedais, burokevičiais, kardamavičiais... Labai standartiniai seno partiečio apmąstymai. Nestandartinis tik šiandieniniam Sibiro tremties, kalėjimų kančių ir mirties prisiminimų fone dar visai šviežias stalininės skriaudos prisiminimas: „Ukmergėje staiga buvo sukviestas LKP rajono komiteto plenumas ir, dalyvaujant partijos Centro Komiteto atstovui Vytautui Kardamavičiui, buvo pašalintas iš partijos rajono komiteto pirmojo sekretoriaus pareigų Aleksas Ridulis — vien dėl to, kad vedė žmoną, kurios tėvą pokario metais dėl politinių sumetimų laikinai buvo suėmę. Žinau, kad dėl šios skriaudos gerb. A. Ridulio ir jo žmonos neatsiprašė..."

„Bet jis nepalūžo, neištižo, o pasirinko drąsą ir garbę" ir tapo mūsų rajono VK pirmininku. Ką gi, atsiprašome už šią skriaudą gerbiamo pirmininko, jei jau to nepadarė labai vertinantys jį LKP Ukmergės rajono komiteto nariai. Ir, nuoširdaus žmogiškumo vedini, siūlome jo kandidatūros neaptarinėti nei vietinės, nei nevietinės tarybos rinkimuose.